

T.Y.B.COM

**PSYCHOLOGY OF HUMAN
BEHAVIOUR AT WORK (NOV- 2019)**

Time: 3 Hours

Marks: 100

Please Check whether you have got the right question paper.

- N.B:** 1. Attempt **any five** questions in all
2. Attempt **any three** questions from **Section-I** and **any two** questions from **Section-II**

OR

Attempt any **two** questions from **Section-I** and **any three** questions from **Section-II**

3. **All** answers should be written in the same **answer book**.

4. **Figures** to the **right** indicate **full marks**.

1. Explain the following (**any Four**) (20)
 - a) Functions of a manager
 - b) Interdisciplinary nature of OB
 - c) Challenges of globalization
 - d) Work life balance
 - e) Deviant workplace Behavior
 - f) Organizational citizenship behavior
2. State whether the following statements are True or False and give reasons for the same (**any Four**) (20)
 - a) Attitudes have three components.
 - b) Employee engagement is a positive work-related attitude.
 - c) Job satisfaction is positively correlated to absenteeism.
 - d) Attitudes have no influence on employee thought and behavior.
 - e) Satisfied employees are more friendly, energetic and responsive to their customers.
 - f) Job satisfaction is a good predictor of workplace deviance.
3. Define motivation. Describe in detail the self-efficacy and expectancy theory of motivation. (20)
4. Write short notes on (**any four**) (20)
 - a) Formal groups
 - b) Stages of group development
 - c) Roles
 - d) Solomon Asch's research on conformity
 - e) Social loafing
 - f) Brainstorming
5. What are the different measures that can be taken to improve relationships in the workplace? (20)

SECTION II

6. Give reasons for the following (**any four**) (20)
- a) Perfect communication is impossible.
 - b) There are eight key parts to the communication process.
 - c) Written communication has advantages and disadvantages.
 - d) Instant messaging and texting has become popular.
 - e) Filtering is a barrier to communication.
 - f) Men and women differ in the way they communicate.
7. Define leadership. Discuss in detail the Decision-Making model of Vroom and Yetton (20)
8. Explain the following (**any Four**) (20)
- a) Formal power
 - b) Dependency
 - c) Power tactics
 - d) Sexual harassment
 - e) Political Behaviour
 - f) Impression management
9. State whether the following statements are True or False and give reasons for the same (**any Four**) (20)
- a) According to the traditional viewpoint, all conflicts are not bad.
 - b) The relationship conflict focuses on content and goals at work.
 - c) Intentions is the second stage in conflict process.
 - d) Collaborating intention is both unassertive and uncooperative.
 - e) Distributive bargaining results in win-win outcome.
 - f) Gender affects negotiation.
10. Define stress. Describe the various organizational strategies for coping with stress. (20)

मराठी रूपांतर

वेळ : 3 तास

एकूण गुण : १००

सूचना:

१. एकूण पाच प्रश्न सोडवा.
२. पहिल्या विभागातून कोणतेही तीन व दुसऱ्या विभागातून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
किंवा
पहिल्या विभागातून कोणतेही दोन व दुसऱ्या विभागातून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
३. सर्व उत्तरे एकाच उत्तर पत्रिकेत लिहा.
४. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

विभाग १

प्र.१ खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणतेही चार)

(२०)

- अ) व्यवस्थापकीय कार्ये
- ब) OB चे अंतरशाखीय स्वरूप
- क) जागतिकीकरणाची आव्हाने
- ड) कार्य- जीवन संतुलन
- इ) कार्यालयीन मार्गच्युती वर्तन
- ई) संघटनात्मक नागरिकवर्तन

प्र.२ खालील वाक्य खरी कि खोटी ते स्पष्ट करा. (कोणतेही चार)

(२०)

- अ) अभिवृत्तीमध्ये तीन घटक असतात.
- ब) कर्मचारी प्रतिबद्धता एक हे सकारात्मक कार्य संबंधी अभिवृत्ती आहे.
- क) कार्य समाधान आणि गैरहजेरीत धन संबंध आहे.
- ड) अभिवृत्ती कर्मचारी विचार व वर्तनवर प्रभाव पाडत नाही.
- इ) समाधानी कर्मचारी ग्राहकांप्रती जास्त स्नेहपूर्ण, उत्साही आणि प्रतिसाद देणारी असतात.
- ई) कार्य समाधान कार्यालयीन जागेतील मार्गाच्युतीचे चांगले भाकीत आहे.

प्र.३ प्रेरणेची व्याख्या द्या. प्रेरणेचे स्व-सामर्थ्य आणि अपेक्षा सिद्धांतांचं सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.

(२०)

प्र.४ खालील टीप लिहा (कोणतेही चार)

(२०)

- अ) औपचारिक गट
- ब) गट विकासाच्या पायऱ्या
- क) भूमिका
- ड) सोलोमन एशचे अनुसरीतावरचे संशोधन
- इ) सामाजिक आळस
- ई) ब्रेन स्टोरमिंग

प्र.५ कार्यालयीन ठिकाणचे संबंध सुधारण्याकरीता विविध उपाययोजनांची चर्चा करा.

(२०)

विभाग २

प्र.६ खालील वाक्यांचे करणे द्या (कोणतेही चार)

(२०)

- अ) परिपूर्ण संप्रेक्षण अशक्य आहे.
- ब) संप्रेषण प्रक्रियेत आठ मूळ भाग आहेत.
- क) लिखित संप्रेषणचा फायदा व तोटा असतो
- ड) त्वरित संदेशवहन आणि मजकूर पाठवणे लोकप्रिय झाले आहे.
- इ) माहिती गाळणे हे संदेश वाहनात अडथळा ठरते.
- ई) स्त्री – पुरुष संदेश वहन वेगवेगळ्या पद्धतीने करतात.

प्र.७ नेतृत्वाची व्याख्या द्या. ब्रूम व एटनने देलेल्या निर्णय-घेणे प्रारूप याची सविस्तर चर्चा करा.

(२०)

प्र.८ खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणतेही चार)

(२०)

- अ) औपचारीकसत्ता
- ब) अवलंबित्व
- क) सत्तेचे डावपेच
- ड) लैंगिक शोषण
- इ) राजकारणीय वर्तन
- ई) छापमारण्याचे व्यवस्थापन

प्र.९ खालील वाक्य खरी कि खोटी ते स्पष्ट करा. (कोणतेही चार)

(२०)

- अ) पारंपारिक संघर्ष असे सांगतात की सर्व संघर्ष वाईट असते.
- ब) नातेसंबंधी संघर्ष हेमुल काम व कार्य उद्देश यावर केन्द्रित करते.
- क) हेतू हे संघर्षाची दूसरी पायरी आहे.
- ड) सहयोग करण्याचा हेतू कमकुवतपणा आणि असहकार्य दर्शवितो.
- इ) विभागणी संबंधीचा सौदा विन-विन परिणाम देतो.
- फ) वाटाघाटीमध्ये लैंगिक फरक असतो.

प्र. १० तणावाची व्याख्या द्या. तणाव निवारण करण्याचे विवध संघटनात्मक तंत्रांचे वर्णन करा.

(२०)
